

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE ZA GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE OPŠTINE KOSOVO POLJE ZA 2024. GODINU

Priština, Juni 2025.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Objašnjenje o potvrdi pisma

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Ovaj izveštaj je prevod sa originalne verzije na Albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na Albanskom jeziku.

1 Mišljenje Revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Kosovo Polje za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje za godišnje finansijske izveštaje

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Kosovo Polje (KP), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Po našem mišljenju, pored Uticaja pitanja opisanih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje Godišnji Finansijski Izveštaji opštine Kosovo Polje, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 za godišnje finansijsko izveštavanje budžetskih organizacija.

Osnova za Kvalifikovano mišljenje

- B1 Plaćanja u vrednosti od 899,352€ izvršena su iz neadekvatnih ekonomskih kategorija;
- B2 Nepravilno prikazivanje konačnog budžeta rezervi u Izveštaju o izvršenju budžeta u GFI-u, u iznosu od 80,000€, i nepravilno obelodanjivanje kontingentnih obaveza.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Kosovo Polje bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za Zaključak

- A2 U pet (5) ugovora, izvršena su plaćanja za nabavke i radove koji su bili nezavršeni;
- A3 U šest (6) slučajeva kapitalnih projekata, obezbeđenje izvršenja nije produženo za celokupno trajanje ugovora, a u dva (2) slučaja nije pružena bankarska garancija za kvalitet radova;
- A4 U dva (2) slučaja kapitalnih projekata, potpisani su ugovori sa vrednostima većim od planiranog budžeta;
- B2 U jednom (1) slučaju postupka javne nabavke, pobednik tendera nije ispunio jedan od kriterijuma navedenih u tenderskoj dokumentaciji;
- B3 U sedam (7) slučajeva u ukupnom iznosu od 34,900 €, subvencionisanje NVO nije izvršena u skladu sa uredbom i javnim pozivima;
- B4 Sedam (7) računa u ukupnom iznosu od 46,704 €, plaćanja su kasnila duže od zakonskog roka od 30 dana;
- B5 Opština nije uspela da proverava najmanje 20% nepokretne imovine;
- A5 Nepraćenje subvencionisanih projekata i ne izveštavanje finansijskog i narativnog dela od tri (3) nevladine organizacije koje su korisnice.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine Kosovo Polje odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine Kosovo Polje je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Kosovo Polje.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Kosovo Polje je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Kosovo Polje u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na

osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Kosovo Polje sa svim primenljivim politikama Opštine Kosovo Polje, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Kosovo Polje.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, uočili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući internu kontrolu, koje su predstavljene u nastavku na vaš uvid u obliku nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija prikazanih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju unutrašnje kontrole nad finansijskim izveštavanjem i usklađenošću sa nadležnim organima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora.

Unutrašnje kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem trebalo bi poboljšati i sprovoditi kod klasifikacije rashoda u relevantne kategorije i prezentaciji informacija u godišnjim finansijskim izveštajima. Dokle, što se tiče pitanja usklađenosti, potrebno je poboljšati upravljanje i sprovođenje kapitalnih projekata, odobravanje radova i overu isplata, upravljanje porezom na imovinu i inspekciju imovine, zakup javne imovine, procese subvencionisanja i praćenje projekata. Takođe, treba preduzeti mere kako bi se JIR i Odbor za reviziju postali funkcionalni. Pratićemo (pregledaćemo) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa petnaest (15) preporuka, od kojih je osam (8) novih preporuka, a sedam (7) ponovljenih.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihovih sprovođenja, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje B1 - Klasifikacija rashoda u neodgovarajuće ekonomske kategorije

Nalaz Prema članu 18, tački 3 Finansijskog pravila br. 01/2013 Potrošnja javnog novca, Rashodi treba da imaju adekvatne kodove, određene Administrativnim uputstvom o planu računovodstva. Takođe, računovodstveni plan ISUJFK precizno definiše ekonomske kategorije troškova i odgovarajuće kodove iz kojih treba vršiti plaćanja troškova prema svakoj vrsti.

Rezultati testiranja su utvrdili da plaćanja u ukupnom iznosu od 899,352 € nisu klasifikovana u ispravnu ekonomsku kategoriju. Pogrešne klasifikacije su rezultirale ovim ekonomskim kategorijama:

- Tokom izvršenja isplata iz blagajne za obaveze iz kolektivnog ugovora za jubilarne plate i naknade, primetili smo pogrešnu klasifikaciju rashoda po ekonomskim kategorijama u iznosu od 649,587 €. Od ovog iznosa, trezor je, prema sudskim odlukama, isplatio 505,627 € iz kategorije kapitalnih investicija, 115,450 € iz kategorije robe i usluga i 28,509 € iz

kategorije subvencija i transfera; kao i

- Kao rezultat sudske odluke, iz kapitalnih investicija je isplaćeno 249,765 € za troškove prevoza i parkiranja vozila, usluge koje je ugovorila opština, a koje po prirodi spadaju u kategoriju robe i usluga.
- Prema podacima trezora, tokom 2024. godine, kao rezultat sudskih odluka, izvršena su ukupna plaćanja u iznosu od 3,342,321⁵ €, koja su, prema objašnjenjima datim u GFI, uglavnom izvršena za troškove vezane za kolektivni ugovor.

Do toga je došlo kao rezultat lošeg funkcionisanja unutrašnjih kontrola u planiranju budžeta i kašnjenja u plaćanju finansijskih obaveza.

Uticaj

Registracija i isplate rashoda iz budžeta neadekvatnih ekonomskih kategorija sprečava fer i tačno izveštavanje o finansijskim informacijama o rashodima u GFI. Korišćenje budžeta za kapitalne investicije za plaćanje troškova vezanih za plate i dnevnice ima negativan uticaj, što otežava ili čak onemogućava pravilnu realizaciju kapitalnih projekata.

Preporuka B1

Predsednik treba da obezbedi da se takvi rashodi uključe u planiranje budžeta, omogućavajući evidentiranje i isplatu iz budžeta relevantnih kategorija i ekonomskih kodova i u skladu sa planom trezorskog računovodstva, kako bi se omogućilo njihovo ispravno izveštavanje u GFI.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje A1 - Nepravilno prikazivanje konačnog budžeta u godišnjim finansijskim izveštajima i nedostaci u obelodanjivanju kontingentnih obaveza

Nalaz

Prema članu 14. Uredbe MF.-br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju od strane budžetskih organizacija, izveštaj o izvršenju budžeta prikazuje informacije o početnom budžetu prema godišnjem zakonu o budžetu i konačnom budžetu prema ISUJFK-u, izvršenje budžeta i poređenje konačnog budžeta sa izvršenjem.

Takođe, član 6. iste uredbe propisuje da poslovne jedinice vode tačne, potpune, ažurne i u skladu sa važećim zakonodavstvom računovodstvene evidencije za sve finansijske i druge ne finansijske informacije.

U izveštaju o izvršenju budžeta, konačni budžet za rezerve u iznosu od 80,000 € nije prikazan u odgovarajućoj koloni Rezerve, već je uključen u budžet za kapitalne investicije.

Takođe, registar kontingentnih obaveza iskazanih u GFI-u uključuje slučaj neodređene vrednosti, za koji postoji sudska odluka da je tužilac povukao tužbu.

Do toga je došlo zbog grešaka tokom pripreme finansijskih izveštaja, ali i zbog nepažnje i nedostatka dovoljnog broja osoblja u administriranju sudskih predmeta.

Uticaj

Greške u prezentaciji su dovele do toga da je budžet za kategoriju kapitalnih investicija precenjen, dok je budžet za rezerve potcenjen. U međuvremenu, uključivanje slučajeva ili tužbi koje su povučene utiče na nepravedno prikazivanje kontingentnih obaveza u GFI.

Preporuka A1

Predsednik mora da obezbedi da je priprema i prezentacija budžeta ekonomskih kategorija u GFI u skladu sa zahtevima Uredbe MF br. 01/2017 za godišnje finansijsko izveštavanje od strane budžetskih organizacija. Takođe, da se obezbedi da se spisak kontingentnih obaveza ažurira blagovremeno i da je njihov prikaz u finansijskim izveštajima potpun i pravilan.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

2.2 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje A2 - Plaćanje za nezavršene radove po ugovoru i drugi nedostaci u izvršenju radova

Nalaz

Na osnovu člana 70.23 Pravilnika o javnim nabavkama 001_2022, menadžer ugovora će obezbediti da ekonomski operater izvrši ugovor u skladu sa uslovima navedenim u ugovoru. Takođe, tehničke specifikacije javnih ugovora određuju količinu posla i druge uslove koje izvođač radova mora da ispuni pre nego što se izvrši plaćanje.

Fizičkim testiranjem i inspekcijama radova za kapitalne projekte, primetili smo plaćanja izvršena za nabavke i radove koji su i dalje bili nezavršeni ili nisu izvedeni kako je propisano predmerom radova. Takvi slučajevi su primećeni u ovim projektima:

- Ugovor “Izgradnja sportske teretane u selu Mala Slatina“, u iznosu 2,188,259 €, isplatio je materijale i nezavršene radove u ukupnoj vrednosti od 361,775 €. Ovo se desilo na: poziciji 14.7 - nabavka, izrada i montaža linearne fasade sa poklopcima u iznosu od 21.025 €, i poziciji 14.8 - nabavka, izrada i montaža ventilisane fasade, Meteon fasadni sistem u iznosu od 340.750 €.
- Ugovor „Uređenje borovog parka u Maloj Slatini“ u iznosu 242.839 €, položaj staze koja povezuje Veliki Belačec sa Malom Slatinom, planiran je u dužini od L=2.750 m i širini od B=1,80+1,80+1,00 (vožnja biciklom, hodanje i sitni šljunak za trčanje), dok isti nije realizovan prema šemi ili tehničkom opisu. Put ili staza je bila izgrađena, ali ne i podeljena prema tehničkom opisu, za hodanje, vožnju bicikla, i sitni šljunak za trčanje. Opština nije izvršila uplatu u iznosu od 14.392 €, kao kaznu za nepravilno izvođenje nekih radova (parkiranje itd.), ali nisu preduzete nikakve druge radnje za izvršenje tih radova u skladu sa ugovorom;
- Ugovor “Izgradnja rekreativnog parka u Maloj Slatini“, vrednosti 92,305 €, imao je nezavršene radove na sledećim pozicijama: Radovi na podovima, pozicija 3 - isporuka, transport i postavljanje poda sa gumenim pločicama 20x25 cm, površine 400 m², vrednosti 12,000 €, polovina prostora je završena, dok je celokupna vrednost radova za ovu poziciju plaćena; Sedišta i stolovi, pozicija 3 - nabavka i montaža betonskih sedišta i stolova u vrednosti od 2.250 €, nije izvršena; pozicija 9 - postavljanje rasvetnih tela vrednosti 7,375€, traženo je da visina stubova bude 9-10m, dok su postavljeni stubovi manje visine; Takođe, na istoj poziciji, pet (5) rasvetnih tela je trebalo da budu dvokrilna, ali nijedno od njih nije instalirano. Nakon završetka revizije, dobili smo

nekoliko fotografija i objašnjenja od menadžera ugovora da je izvođač radova preduzeo mere za završetak pozicija, a našom ponovnom verifikacijom smo utvrdili da su radovi i snabdevanje završeni, sa izuzetkom pozicije 9 - stubovi visine 9-10 metara, gde su ostali stubovi postavljeni na nižoj visini;

- Ugovor „Izgradnja dodatnog sprata (drugog sprata) zgrade Opštine“, u iznosu 434.895 €, imao je poziciju drugačije postavljenu od one predviđene tehničkim specifikacijama ugovora. Konkretno, na poziciji 1 - Kotao, tražena su 4 komada toplotnih pumpi Viesmann Vitacol 200-S, vrednosti 46.000 €, dok su instalirane pumpe Viesmann Vitacol 100-S; I

Ugovor „Renoviranje trga u naselju Dardanija“, u iznosu 691,464 €, imao je neslaganja u položaju metalne konstrukcije za zaštitu drveća, koja je morala da se radi u dva dela sa ciljem da bude pogodna za montažu i demontažu, dok postavljena konstrukcija nije obrađena mehanizmom za montažu i demontažu. Štaviše, većina građevinskih dnevnika je pružila uopšteni opis obavljenog posla, ali bez navođenja broja drvenih greda i metalnih konstrukcija koje su postavljene tog dana i na kojim lokacijama, te se kao rezultat toga nije moglo potvrditi da li je količina materijala uključena u rasporede radova tačna. Građevinski dnevnici u većini slučajeva nisu potpisani/odobreni od strane menadžera ugovora, ili čak slučajevi uopšte nisu potpisani.

Do toga je došlo zbog nedostatka internih kontrola i lošeg nadzora od strane menadzera ugovora tokom realizacije kapitalnih projekata.

Uticaj

Odobrovanje plaćanja za nezavršen posao šteti budžetu i rizikuje da se ne postigne kvalitet i ciljevi projekta.

Preporuka A2

Predsednik treba da poveća mere kontrole u upravljanju ugovorima i da obezbedi da menadžeri ugovora i njihovi supervizori ne odobravaju situacije nedovršenih radova. Štaviše, radovi i nabavke koji su plaćeni, a nisu završeni, biće finalizovani u skladu sa ugovorom.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje A3 - Ne produženje garancije za izvršenje ugovora tokom trajanja ugovora i nedostavljanje bankarske garancije za kvalitet radova

Nalaz

Prema članu 63 ZJN i Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama, član 29, osiguranje izvršenja (OI) posla je potrebna kao preduslov za potpisivanje ugovora. Iznos OI biće jednak najmanje 10% vrednosti ugovora. OI će ostati važeći trideset (30) dana nakon završetka ugovora. Takođe, posebni uslovi ugovora (PUU) zahtevaju osiguranje izvršenja za kvalitet radova ili nabavke za određeni period i u iznosu od 10% od vrednosti ugovora.

Revizijom sprovođenja javnih ugovora utvrđeni su nedostaci u pet (5) slučajeva u vezi sa osiguranje izvršenja ugovora i u dva (2) slučaja u vezi sa bankarskom garancijom za kvalitet radova i nabavke, kao u sledećim slučajevima:

- Za ugovor „Izgradnja sportske teretane u Maloj Slatini“, vrednosti 2,188,259 €, obezbeđenje izvršenja je položeno u iznosu od 165,970 €, a ne u iznosu od 218,826 €.
- Ugovor „Izgradnja osnovne škole u ulici Amir Elmazi“, u iznosu 587,119 €, čije je osiguranje izvršenja isteklo u septembru 2024. godine, nije nastavljen, iako projekat još nije bio završen, jer je došlo do kašnjenja u realizaciji;
- Ugovor „Renoviranje parka pored borova u Maloj Slatini“, vrednosti 242,839 €, nije bio pokriven osiguranjem za izvršenje ugovora u trajanju od 190 dana, s obzirom na to da projekat nije završen na vreme i da rok za garanciju za izvršenje nije produžen;
- Ugovor „Horizontalno i vertikalno obeležavanje puta u Kosovu Polju i selima“, vrednosti 29,970 €, nije bio pokriven osiguranjem izvršenja u trajanju od 150 dana, s obzirom na to da projekat nije završen na vreme i da rok za garanciju izvršenja nije produžen;
- Ugovor „Izgradnja rekreativnog parka u Maloj Slatini“, u iznosu 92,305 €, nije obezbedio garanciju kvaliteta radova u roku od 1 godine u iznosu od 9,230 €;

Ugovor „Asfaltiranje puteva u selima Velika Slatina i Mala Slatina“, vrednosti 134,146 €, nije bio pokriven osiguranjem izvršenja u trajanju od 220 dana, s obzirom na to da projekat nije završen na vreme i da rok za garanciju izvršenja nije produžen. Po završetku projekta, nije data garancija kvaliteta radova.

Do ovoga je došlo zbog slabog nadzora u upravljanju kapitalnim projektima od strane menadžera ugovora i nedostatka odgovornosti da se od izvođača zahteva da nastave da obezbeđuju izvršenje ugovora i garantuju kvalitet radova.

Uticaj

Ne produženje osiguranja izvršenja ugovora ne garantuje pokriće

štete i troškova u slučaju neispunjenja ugovora od strane izvođača radova. Takođe, nedostavljanje bankarske garancije za kvalitet radova onemogućava nadoknadu štete u slučajevima kada ugovoreni radovi i snabdevanje nisu izvršeni u odgovarajućem kvalitetu.

Preporuka A3

Predsednik mora obezbediti da se u slučajevima kada se javni ugovori ne završe u ugovorenom roku, obezbeđenje izvršenja ugovora produži za dodatni period u kojem se očekuje da će ugovor biti finalizovan. Konačne isplate za ugovore da se ne izvrše bez prethodnog obezbeđivanja bankarske garancije za kvalitet radova.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje A4 - Potpisivanje ugovora sa vrednostima većim od budžetirane vrednosti

Nalaz

Zakonom br. 04/L-042 o javnim nabavkama (izmenjen i dopunjen naknadnim zakonima), član 9, tačka 3, propisuje da: Ako je ugovorni autoritet javni organ ili budžetska organizacija i relevantna nabavka će proizvesti finansijske obaveze koje će biti ispunjene iz budžetskih izdvajanje koje se očekuju da će biti izvršene u budućim fiskalnim godinama, finansijski direktor će (i) obezbediti da tabele priložene Zakonu o budžetskim izdvajanjima pruža razumnu osnovu za očekivanje da će u budućim fiskalnim godinama biti obezbeđeno dovoljno sredstava za ispunjavanje takvih obaveza (ii) uključiti u relevantni javni ugovor odredbu kojom se jasno uslovljava sprovođenje obaveza utvrđenih u ugovoru, budućim zakonodavstvom o izdvajanjima sredstava sa ciljem ispunjavanja, i u iznosu dovoljnom za ispunjavanje takvih obaveza. Prema članu 37.1 Zakona br. 03/L-221 kojim se menja i dopunjuje Zakon br. 0/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti: "Budžetska organizacija ne preduzima nikakvu obavezu tokom tekuće fiskalne godine u iznosu koji prelazi dodeljena sredstva". Zakon o izdvajanju budžetskih sredstava, tabela 4.2 finansiranje kapitalnih investicija, određuje budžetske iznose za trogodišnji period za realizaciju svakog odobrenog projekta.

Za dva (2) kapitalna projekta, vrednost potpisanih ugovora premašila je vrednosti planirane zakonom o budžetu za 2024. godinu.

- Projekat „Izgradnja zgrade CPM u Kosovu Polju “, sa zakonom o budžetu za 2024. godinu koji uključuje projekcije za 2025. i 2026. godinu, planiran je na 340,000 €, dok je ugovorena vrednost 538,228 €. Zakonom o budžetu za 2025. godinu planirano je dodatnih 200.000 €.

Projekat "Instaliranje - regulisanje grejanja u opštinskoj zgradi",

zakonom o budžetu, planiran je na 50,000, dok je ugovorena vrednost 81,111 €. Nepokriveni deo troškova isplaćen je iz budžeta projekata sufinansiranja, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i projekata donatora i resornih ministarstava.

Do ovoga je došlo zbog slabih unutrašnjih kontrola u planiranju i nedostatka odgovornosti za poštovanje ograničenja budžetskih raspodela za određene projekte prilikom potpisivanja ugovora.

Uticaj

Sklapanje ugovornih obaveza bez obezbeđivanja potrebnih budžetskih sredstava, pored toga što onemogućava realizaciju projekata po planu, povećava i rizik od dodatnih troškova zbog tužbi koje izvođači radova mogu podneti u slučaju neizmirenih obaveza za završene radove i nabavke.

Preporuka A4

Predsednik mora da obezbedi da potpisane vrednosti javnih ugovora za kapitalne projekte ne prelaze iznose odobrene zakonom o budžetskim izdvajanjima.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje B2 - Izbor neodgovornih ekonomskih operatera u postupku javne nabavke

Nalaz

Prema članu 59.4 ZJN, ugovorni autoritet će smatrati ponudu odgovarajućom samo ako predmetna ponuda ispunjava sve zahteve navedene u tenderskoj dokumentaciji i u obaveštenju o ugovoru. U tenderskoj dokumentaciji i obaveštenju o ugovoru, kriterijum za finansijski kapacitet bio je da EO dostavi finansijske izveštaje praćene finansijskim prometom iz banke za godine 2021-2022-2023 ili poreske prijave podnete PAK-u, kao i revidirane izveštaje i overene kopije. Član 38. Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama predviđa da, radi olakšavanja evaluacije i upoređivanja ponuda, VO može pojedinačno zahtevati od svakog ponuđača pojašnjenje njegove/njene ponude. RKJN je odobrio standardni obrazac B47 za pojašnjenja koji će koristiti VO „Zahtev za pojašnjenje ponude“. Zahtev za pojašnjenje i odgovor moraju se podneti putem elektronske platforme za e-nabavke.

U postupku javne nabavke za ugovor “Izgradnja osnovne škole u ulici Fazli Grajčevci u Kosovu Polju“, vrednosti 1.085.788 €, od 24.10.2024. godine, pobednik tendera je dostavio izvode iz banke i poreske prijave, ali ne i revidirane izveštaje u overenim kopijama, kako je to propisano tenderskom dokumentacijom i obaveštenjem o ugovoru. Nakon završetka revizije, opština je donela u fizičkim

kopijama ne overenih revizorskih izveštaja, objašnjavajući da ih je primila tokom faze vrednovanja tendera, ali to nije dokazano zahtevom za dodatna pojašnjenja upućenim EO putem platforme e-nabavke.

Do toga je došlo zbog nedovoljnih kontrola tokom evaluacije ponuda od strane komisije za procenu.

Uticaj Izbor pobjedničkih ekonomskih operatera koji ne ispunjavaju u potpunosti zahteve tenderske dokumentacije ugrožava kvalitet sprovođenja ugovora, kao i kredibilitet procesa nabavke.

Preporuka B2 Predsednik mora da obezbedi da se procena ponuda od strane komisija za procenu sprovodi u skladu sa zahtevima navedenim u obaveštenju o ugovoru i tenderskoj dokumentaciji. Ponuđačima koji ne ispunjavaju navedene kriterijume ne bi trebalo dodeliti ugovor.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje B3 - Nedostaci u procesima subvencionisanja NVO i pojedinačnih korisnika

Nalaz Uredba MF br. 04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama za javno finansiranje nevladinih organizacija, član 10, utvrđuje kriterijume koje nevladine organizacije moraju da ispune da bi imale koristi od subvencija, naime, stav 1.4, predviđa da korisnik ne sme da primi sredstva iz drugih izvora finansiranja za iste aktivnosti. Članom 20, tačkom 3.4, istog pravilnika, propisano je da Komisija za procenu prijava od podnosilaca prijava izabranih na preliminarnoj listi rezultata dokaz o podnošenju godišnje poreske prijave ili finansijskih izveštaja za prethodnu godinu podnetih prema zahtevima poreskog zakonodavstva za prethodnu godinu.

U skladu sa uputstvima iz Obrasca 15 koji je priložen uz pravilnik, zahteva se da svaki član odbora za procenu samostalno proceni predloge, a njihove ocene će se vršiti na skali od 1 do 5 za svako pitanje postavljeno u obrascu za procenu.

U javnim pozivima od 18.03.2024., 16.05.2024. i 02.07.2024. godine, u spisku obaveznih dokumenata javnog poziva: između ostalog, potrebno je sledeće: "Potvrda i izvod o računu za najmanje 1 godinu". U javnom pozivu za plastenike, od 15.04.2024. godine, zahtevani kriterijum je bio da podnosilac zahteva ima iskustvo u uzgoju povrća, poseduje odgovarajući izvor vode za navodnjavanje povrća, poseduje zemljište pogodno za uzgoj povrća i dovoljnu površinu za postavljanje plastenika.

Tokom revizije subvencija, identifikovali smo sledeće nedostatke:

- U šest (6)⁶ slučajeva subvencionisanja projekata nevladinih organizacija, u ukupnom iznosu od 30,900 €, proces subvencionisanja nije sproveden u potpunosti u skladu sa zahtevima Uredbe, jer je u svim ovim slučajevima nedostajala dokumentacija, kao što su: deklaracije o dvostrukom finansiranju; izjave o nepristrasnosti članova odbora za procenu; obrazac za procenu prijave od strane svakog člana komisije za procenu; deklaracija o projektima finansiranim iz javnih izvora; finansijski izveštaji dostavljeni PAK-u; kao i bankarske transakcije u trajanju od najmanje godinu dana;
- U jednom (1)⁶ slučaju subvencije za mlade za projekat “Manifestacija Dana oslobođenja“, u iznosu od 4,000 €, ugovor o subvenciji je potpisan, uprkos činjenici da je poreska potvrda istekla;

U jednom (1) slučaju poljoprivredne subvencije, pojedinačni korisnik poljoprivrednog platenika vrednog 647 € nije dostavio dokaz o kriterijumu zemljišta pogodnog za uzgoj povrća i dokaz o iskustvu u uzgoju povrća.

Do toga je došlo zbog neispravnog funkcionisanja unutrašnjih kontrola i nedostatka odgovornosti odbora za sprovođenje kriterijuma postavljenih u javnim pozivima za subvencije.

Uticaj Nepoštovanje kriterijuma pravilnika o finansiranju NVO ugrožava transparentnost procesa i utiče na nepravedan izbor korisnika. Sve ovo povećava rizik da sredstva neće biti efikasno iskorišćena.

Preporuka B3 Predsednik mora obezbediti da se subvencionisanje NVO i pojedinačnih korisnika sprovodi u skladu sa zakonski propisanim kriterijumima za subvencionisanje, kao i kriterijumima utvrđenim u javnom pozivu.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje B4 - Neblagovremeno plaćanje obaveza i dodatni budžetski troškovi zbog sudskih i izvršnih odluka

Nalaz Član 39.1 ZUJFO predviđa da je finansijski direktor poslovne jedinice odgovoran za obezbeđivanje da se svaki važeći račun i zahtev za plaćanje isporučene robe i usluga ili izvršenih radova plate u roku od trideset (30) kalendarskih dana od prijema fakture.

Sedam (7) računa u ukupnom iznosu od 46,704 € ostalo je neplaćeno u zakonskom roku. Kašnjenja u izvršenju plaćanja kretala su se od 27 do 200 kalendarskih dana.

Takođe, prema registru koji je dostavila Opština, tokom 2024. godine, kao rezultat postupaka izvršenja i sudskih odluka zbog neblagovremenog plaćanja obaveza prema izvođačima radova, kao i obaveza iz kolektivnih ugovora za prosvetno osoblje, na ime kamata, taksa za izvršenje i drugih sudskih troškova, plaćeni su dodatni troškovi u iznosu od 847,882 €.

Do ovoga je došlo zbog stupanja u finansijske obaveze bez planiranih budžetskih sredstava i nedostataka u upravljanju obavezama.

Uticaj

Kašnjenja u plaćanju u roku dovela su do toga da je opština bila predmet tužbi izvođača radova, što je prouzrokovalo dodatne finansijske troškove zbog sudskih i izvršnih postupaka. Plaćanja izvršena putem sudskih odluka otežavaju sprovođenje budžeta prema planovima, odnosno sprovođenje projekata.

Preporuka B4

Predsednik treba da pojača kontrole nad upravljanjem obavezama i njihovim upravljanjem, obezbeđujući dovoljna sredstva i blagovremeno plaćanje računa, kako bi se izbegli dodatni finansijski troškovi zbog sudskih postupaka.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje B5 - Nizak nivo inspekcije nekretnina

Nalaz

Prema članu 15 Zakona br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, zahteva da opština godišnje sprovodi inspekcijske (verifikacione) radnje za najmanje 20% svih nekretnina na teritoriji opštine.

Opština nije uspela da inspektuje ili proverava najmanje 20% registrovanih nekretnina na teritoriji opštine. Tokom 2024. godine, opština je pregledala samo 3,8% ukupnog broja nekretnina.

Do toga je došlo zbog neadekvatnih kontrola i nedovoljnih mera u proveru imovine.

Uticaj

Neizvršavanje inspekcije imovine dovodi do nepotpunih informacija o

postojećoj imovini i utiče na nepravednu i netačnu procenu poreskog opterećenja na imovinu, odnosno niže prihode iz sopstvenih izvora poreza na imovinu.

Preporuka B5 Predsednik treba da obezbedi povećane aktivnosti provere nepokretnosti, kako bi se sve promene na imovini integrisale u bazu podataka i odražavale ispravnu poresku obavezu.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje A5 - Nemogućnost praćenja subvencionisanih projekata i nemogućnost finansijskog izveštavanja od strane korisnika

Nalaz Uredba MF-br-04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama za javno finansiranje nevladinih organizacija, član 7, stav 4, propisuje da pružalac finansijske podrške mora imenovati odgovorno lice ili formirati poseban tim za svaki ugovor zaključen sa nevladinim organizacijama korisnicima, radi praćenja sprovođenja projekta/programa i procene ispunjenja ciljeva i postizanja predviđenih rezultata.

Takođe, član 23, stav 2, predviđa da korisnik redovno izveštava službenika/tim za praćenje o sprovođenju projekta/programa, u skladu sa zahtevima ugovora utvrđenim u članu 22 ove Uredbe. Izveštavanje obuhvata narativne i finansijske izveštaje, a periodi izveštavanja biće određeni odredbama ugovora sa korisnikom.

U tri (3) subvencionisana projekta ukupnog iznosa 15,900 €, korisnici nisu podneli narativne i finansijske izveštaje o korišćenim sredstvima, niti su imenovani monitori projekata kako bi se obezbedilo da su projekti sprovedeni u skladu sa svojom namenom. U ovim projektima su se pojavili sledeći slučajevi:

- Tradicionalni turnir Veliki Belacevac, u iznosu 7.900 €;
- Finansijska podrška za Evro 2024 u Kosovu Polju, vrednost 5,000 €; i
- NVO Sport Fit i zdrava deca, vrednost 3,000 €.

Dok je za projekat Finansijska podrška za mobilizaciju mladih za učešće, predstavljanje i aktivno građanstvo, u iznosu od 3,000 €, finansijski izveštaj bio nepotpun, jer nedostaju bankovne transakcije za ugovore o zaposlenju.

Do ovoga je došlo zbog neuspeha internih kontrola da se obezbedi da se subvencionisani projekti sprovode u skladu sa definisanim ciljevima.

Uticaj Nedostaci u praćenju projekata i izveštavanju korisnika o primljenim subvencijama povećavaju rizik da sredstva za koja su namenjena ne dostignu predviđenu svrhu, a takođe onemogućavaju odgovornost u vezi sa trošenjem javnog novca.

Preporuka A5 Predsednik treba da obezbedi praćenje projekata finansiranja NVO i da korisnici subvencija dostave povratne informacije sa ciljem da se obezbedi efikasno korišćenje javnih sredstava. Korisnici koji nisu prijavili utrošena sredstva trebalo bi da budu isključeni iz prava na korišćenje subvencija u budućnosti.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Plate i dnevnice

Konačni budžet za plate i dnevnice iznosio je 9,225,108 €, dok je skoro ceo budžet, odnosno 9,222,405 €, potrošen tokom godine. Broj zaposlenih na kraju godine bio je 991, isti broj planiran prema zakonu o budžetu.

Pitanje A6 - Ne uključivanje jedinice za upravljanje ljudskim resursima u proces zapošljavanja državnih službenika

Nalaz Član 80, tačka 4, Zakona br. 08/L-197 o javnim službenicima, predviđa da postupak konkursa za zaposlene u javnoj službi organizuje Jedinica za upravljanje ljudskim resursima (JULJR) organa za imenovanje. Uredba (VRK) br. 19/2024 o postupcima selekcije nastavnika i drugog obrazovnog osoblja, član 8, tačke 8 i 9, predviđa da prijem dokumenata vrši opštinska Jedinica za upravljanje ljudskim resursima, koja vrši preliminarnu proveru svih prijava i sastavlja spisak kandidata koji ispunjavaju uslove za nastavak postupka selekcije. Član 21. ovog pravilnika predviđa da proces izbora obrazovnog osoblja koordinira i upravlja Jedinica za ljudske resurse poslodavca u saradnji sa Opštinskom direkcijom za obrazovanje, i da je komisija za procenu dužna da uključi člana koga je predložila Jedinica za ljudske resurse, a koji je stručnjak za ljudske resurse.

U tri (3) slučaja testiranih procedura za zapošljavanje zaposlenih u javnim službama (obrazovanje i zdravstvo), primetili smo da Jedinica za upravljanje ljudskim resursima (JULJR) koja posluje u okviru opštine, osim objavljivanja konkursa za radno mesto u Informacionom sistemu za upravljanje ljudskim resursima (ISULJR), nije bila uključena u proces zapošljavanja. Nijedan član JULJR nije učestvovao u komisijama za prijem kandidata. Sve aktivnosti i procedure regrutacije, od prijave do objavljivanja konačnih rezultata, sprovedli su nadležni direktorati, za obrazovanje i zdravstvo, a prema rečima odgovornih službenika, ovaj metod regrutacije je primenjen u svim postupcima sprovedenim tokom godine.

Do toga je došlo zbog neadekvatnih kontrola u sprovođenju relevantnih zakonskih zahteva i propisa.

Uticaj Nedostatak učešća Jedinice za upravljanje ljudskim resursima tokom procesa zapošljavanja državnih službenika može dovesti do toga da relevantne procedure neće biti u potpunosti sprovedene.

Preporuka A3 Predsednik treba da obezbedi da jedinica za upravljanje ljudskim resursima koordinira sa nadležnim direkcijama i da bude uključena u

proces zapošljavanja zaposlenih u javnoj službi.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

2.3.2 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije iznosio je 4,640.974 €, a tokom 2024. godine potrošeno je 5,794,078 €. Kapitalne investicije se sastoje od ulaganja u putnu infrastrukturu, sportske hale, izgradnju i renoviranje zdravstvenih, obrazovnih i kulturnih objekata, kanalizacione mreže, mašine, nabavku medicinske opreme, ostale opreme itd.

Pitanje A7 - Kašnjenja u realizaciji kapitalnih projekata i neocjenjivanje učinka izvođača u modulu za upravljanje ugovorima u e-Nabavkama

Nalaz Prema članu 70.23 Pravila br. 001-2022 o javnim nabavkama, menadžer ugovora će obezbediti da ekonomski operater izvrši ugovor u skladu sa uslovima navedenim u ugovoru. U ugovorima zaključenim između opštine i ekonomskih operatera definisani su rokovi za realizaciju ugovora. Takođe, prema članu 70.2 iste Uredbe, "Procena učinka izvođača radova vršiće se: i) u elektronskom sistemu javnih nabavki putem modula za procenu učinka izvođača radova; ii) od strane menadžera ugovora i neposrednog nadzornika menadžera ugovora, i iii) u skladu sa priručnicima za korišćenje modula za procenu učinka izvođača radova".

Testiranjem smo utvrdili da devet (9) kapitalnih projekata nije realizovano u skladu sa ugovornim rokom, i to:

- Ugovor "Izgradnja osnovne škole u ulici Amir Elmazi", u iznosu 587,119 €, trebalo je da bude završen u martu 2024. godine, dok projekat još uvek nije u potpunosti završen;
- Ugovor "Uređenje parka kod borova u Donje Slatine", u iznosu 242,839 €, trebalo je da se završi u januaru 2024. godine, a završen je krajem 2024. godine;
- Ugovor "Izgradnja-renovacija sportskih sala u OSŠ Selman Riza, OSŠ Velezerit Frasheri i sali za borilačke veštine", u iznosu 157,693 €, trebalo je da bude završen u februaru 2024. godine, dok je završen u julu 2024. godine;
- Ugovor "Izgradnja-renoviranje sportskih sala u OSŠ u Gornje Miradije, OSŠ u Velikom Belacevac i sali u Lismiru", u iznosu 156,118 €, trebalo je da bude završen u januaru 2024. godine, a završen je u julu 2024. godine;
- Ugovor "Izgradnja ograde i parkinga u opštinskom dvorištu", u

iznosu 247,000 €, trebalo je da bude završen krajem 2024. godine, do trenutka revizije (mart 2025. godine) ograda nije bila u potpunosti završena;

- Ugovor "Izgradnja dodatnog sprata (drugog sprata) zgrade Opštine", u iznosu 434,895 €, trebalo je da bude završen u januaru 2023. godine, dok projekat još uvek nije završen;
- Ugovor "Signalizacija puteva opštine Kosovo Polje", u iznosu 99,814 €, potpisan 29.12.2023. godine, trebalo je da bude završen u roku od 70 radnih dana, dok je završena u aprilu 2025;
- Ugovor "Asfaltiranje puteva u selima Velika Slatina i Mala Slatina", u iznosu 134.146 €, trebalo je da bude završen u oktobru 2023. godine, dok je završen u septembru 2024. godine; i
- Ugovor „Regulacija trga u naselju Dardanija“, u iznosu 691,464 €, trebalo je da se završi u novembru 2024. godine, dok ugovor još uvek nije završen.

Ni za jedan od projekata koji su završeni sa zakašnjenjem, opština nije primenila kazne za kašnjenja u realizaciji radova, jer su kašnjenja opravdali menadžeri ugovora.

Takođe, u (12)¹⁰ javnih ugovora, menadžeri projektnih ugovora nisu procenjivali učinke izvođača radova u modulu za upravljanje ugovorima na platformi za elektronske nabavke. Ukupan iznos ovih javnih ugovora je 1,251,601€.

Kašnjenja u realizaciji projekata nastala su kao rezultat lošeg planiranja, kao i zbog nedostatka sredstava za njihov završetak prema predviđenoj dinamici, dok je ne korišćenje relevantnog modula za upravljanje ugovorima u elektronskim nabavkama nastalo kao rezultat neodgovornog obavljanja posla od strane menadžera ugovora i njihovih neposrednih rukovodilaca.

Uticaj

Kašnjenja u realizaciji projekata utiču na neuspeh u ostvarivanju ciljeva opštine i nemogućnost korišćenja ovih projekata koji su u službi građana opštine. Ne procena izvođača radova putem sistema javnih nabavki sprečava rukovodstvo da blagovremeno dobije informacije o napretku i izvršenju ugovora.

Preporuka A7

Predsednik mora da obezbedi da su pre pokretanja radnih projekata ispunjeni uslovi za realizaciju projekta, kako tehnički tako i finansijski, kroz pravilnu izradu projekta i obezbeđenja dovoljno budžetskih sredstava kako bi se radovi mogli izvoditi prema planu. Takođe, obezbediti da menadžeri ugovora i neposredni nadzornici primenjuju procenu izvođača radova putem elektronske platforme za e-nabavke.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

2.3.3 Potrazivanja

Potraživanja na kraju 2024. godine iznosila su 6,336,964 €, od čega se 5,941,170 € odnosilo na porez na imovinu, 203,941 € na zakupninu od stambenih i javnih objekata, 163,965 € na građevinske dozvole, 21,902 € na prodaju stanova i 5,986 € na uklanjanje i skladištenje vozila.

Pitanje A8 - Ugovori o zakupu opštinske imovine koje nisu potpisali korisnici

Nalaz Uredba VRK br. 09/2020 o utvrđivanju postupka za dodelu na korišćenje i zamenu nepokretne imovine opštine, član 22, stav 3, precizira da "Ugovor o dodeli na dugoročno korišćenje nepokretne imovine potpisuje Predsednik opštine koji predstavlja opštinu i izabrani pobjednik, čime se utvrđuju prava i obaveze ugovornih strana".

U sedam (7) slučajeva u ukupnom iznosu od 34,398 €, ugovore o zakupu za 2024. godinu nisu potpisali zakupci opštinskih stanova, već samo Predsednik, iako su se te nekretnine koristile tokom ove godine.

Do toga je došlo zbog nedostatka internih kontrola za formalizaciju procesa ugovaranja zakupljenih nekretnina.

Uticaj Ne potpisivanje ugovora o zakupu od strane korisnika može prouzrokovati neizvesnost u vezi sa ugovornim uslovima između opštine i korisnika javne imovine, ali i poteškoće u naplati prihoda od zakupnine.

Preporuka A8 Predsednik treba da obezbedi da ugovorne strane blagovremeno pripreme i potpišu ugovore o zakupu kako bi se obezbedila potpuna primena ugovornih uslova.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje B6 - Slabosti u upravljanju računima potraživanja**Nalaz**

Prema članu 26. Zakona br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, Opština, Ministarstvo finansija i nadležni organi za sprovođenje zakona imaju ovlašćenja i ovlašćenja da naplaćuju neplaćene poreske obaveze koje prelaze iznos od deset (10) €. Dalje, član 27. propisuje da, ako poreski obveznik nije u potpunosti platio porez i kaznu, ako postoji, ili neplaćene poreske obaveze, u skladu sa utvrđenim rokovima, Opština će izdati konačno pisano obavještenje u roku od deset (10) radnih dana od posljednjeg dana za plaćanje, kojim zahteva potpunu isplatu neplaćenih poreskih obaveza, najkasnije deset (10) kalendarskih dana od dana kada se smatra da je dužnik primio konačno obavještenje. Takođe, prema ugovoru o privremenom korišćenju javne imovine, predviđeno je da se „korisnik objekta obavezuje da plati mesečni iznos zakupnine unapred, do kraja prve nedelje svakog narednog meseca“. Dok je u ugovoru o zakupu stambene nekretnine predviđeno da će „zakupac platiti ukupan bruto iznos za kalendarski mesec, najkasnije do 10. u mesecu“. Ugovor br. Član 33, tačka 3.4 navodi: „Uplata opštini će se vršiti svakog završenog meseca u vezi sa registrom vučenih vozila, na račun opštine, u intervalima koji ne prelaze 15 dana.“ i tačka 3.5: “Nakon ovoga, obračunavaće se dnevna kamata od 0,2% za svaki dan kašnjenja.“ AU 06/2017, član 16, tačka 4: “Podnosilac zahteva mora da dostavi dokaz o uplati nakon što primi potvrdu, u roku od 30 dana za kategoriju II.“

Računi potraživanja su, u poređenju sa 2023. godinom, povećana za 23,67%, odnosno 1,212,921 €. Najveće povećanje je kod poreza na imovinu (5%), zakupnine od korišćenja stambenih zgrada (8%) i prihoda od prodaje imovine (3%). Opština nije preduzela nikakve konkretne zakonske mere za naplatu nenaplaćenih prihoda.

U 47 slučajeva potraživanja po osnovu poreza na imovinu u iznosu od 459,481 €, u tri (3) slučaja građevinskih dozvola u iznosu od 52,246 €, u dva (2) slučaja korišćenja javnog prostora u iznosu od 13,488 €, u jednom (1) slučaju uklanjanja i skladištenja vozila u iznosu od 5,986 € i u (10) slučajeva zakupnine od korišćenja opštinske imovine u iznosu od 44,457 €, opština nije preduzela pravne mere preko sudskog izvršitelja za naplatu ovog duga, iako je rok utvrđen u ugovoru i rok u pismima za podsećanje na dug prekoračen.

Do toga je došlo zbog nepravilnog funkcionisanja internih kontrola u upravljanju potraživanjima.

Uticaj

Neblagovremena naplata prihoda i ne preduzimanje potrebnih

mera za njihovu naplatu negativno utiče na opštinski budžet, onemogućavajući finansiranje i realizaciju projekata iz sopstvenih prihoda.

Preporuka B6

Predsednik mora da obezbedi da su na snazi politike i procedure za povećanje efikasnosti u naplati računa potraživanja i da se sve mere preduzmu u skladu sa zakonom protiv dužnika koji ne ispunjavaju svoje obaveze prema opštini.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

2.3.4 Funkcija unutrašnje revizije

JUR radi sa dva člana osoblja, direktorom JUR i revizorom. Tokom 2024. godine ova jedinica nije funkcionisala zbog nesuglasica sa rukovodstvom opštine i kao rezultat toga nisu vršene revizije. Štaviše, tokom ove godine odbor za reviziju nije ni formiran.

Pitanje B7 - Nefunkcionisanje Jedinice za unutrašnju reviziju i ne formiranje Odbora za reviziju

Nalaz

Zakon br. 06/L-021 o unutrašnjoj kontroli javnih finansija, član 21 propisuje da, u odnosu na druge organizacione strukture u SJS-u, jedinica interne revizije ima funkcionalnu nezavisnost u planiranju revizorskog rada, sprovođenju revizije i izveštavanju. Takođe, prema članu 25 istog zakona, tačka 3.3, utvrđuje da je direktor JAR-a odgovoran za pripremu i podnošenje strateškog plana i godišnjeg plana na pregled i odobrenje rukovodiocu subjekta javnog sektora (SJS) i Odboru za reviziju, u onim subjektima gde je ovaj Odbor osnovan. Štaviše, Uredba VRK br. 01/2019 o uspostavljanju i sprovođenju funkcije interne revizije u SJS-u, član 10, navodi da rukovodilac subjekta javnog sektora obezbeđuje dovoljne ljudske, finansijske i druge resurse kako bi omogućio efikasno funkcionisanje interne revizije i odobrava strateške i godišnje planove interne revizije. Takođe, Administrativno uputstvo MF-br. 01/2019 o osnivanju i funkcionisanju revizorskog odbora u SJS-u, član 4, predviđa da svaki subjekt javnog sektora koji ima uspostavljenu JAR na nivou glavnog tela u skladu sa važećim zakonodavstvom, osniva revizorski odbor.

JUR nije sprovela nikakve revizije tokom 2024. godine. Ova jedinica nije funkcionisala od 2023. godine, kada je Predsednik pokrenuo disciplinski postupak protiv šefa JUR. Odlukom disciplinske komisije, u martu 2023. godine, suspendovan je sa posla, sa smanjenjem plate od 20% na pet meseci i zabranom obavljanja revizija u periodu od 10 meseci (01.04.2023-31.01.2024).

Nakon žalbe šefa JUR-a Nezavisnom nadzornom odboru za državnu službu Kosova, u maju 2023. godine, Odbor je poništio ovu odluku disciplinske komisije, zahtevajući ponovno razmatranje ovog pitanja. U junu 2023. godine, Opštinska disciplinska komisija je preispitala slučaj, delimično poništila prethodnu odluku, dozvoljavajući šefu JUR da nastavi sa obavljanjem dužnosti rukovodioca JUR.

Rad ove jedinice nije nastavljen čak ni nakon ove odluke, jer je, prema JUR-u, nedostajala saradnja direktora opštinskih direktorata u obezbeđivanju pristupa dokumentaciji i nisu postojali osnovni uslovi za rad. Uprkos stalnim zahtevima ove jedinice upućenim menadžmentu za nove računare i drugu opremu neophodnu za rad, s obzirom na to da je trenutna oprema bila zastarela i

nefunkcionalna, menadžment nije odgovorio na ove zahteve.

Štaviše, rukovodilac JUR-a je takođe obavestio Centralnu jedinicu za harmonizaciju (CJH) za unutrašnju reviziju pri Ministarstvu finansija o ovim pitanjima. Nakon ovoga, u novembru 2023. godine, direktor CHJ poslao je pismo predsedniku u kojem ga obaveštava da je to kršenje zakona o unutrašnjoj kontroli i da treba preduzeti mere kako bi rad ove jedinice postao funkcionalan, ali se situacija nije promenila.

Rad šefa JUR-a nije nastavljen tokom cele 2024. godine iz istih razloga. Tokom celog ovog perioda, drugi član JUR nije nastavio svoj rad, što znači da je cela jedinica za reviziju bila nefunkcionalna. Vredi napomenuti da su dva člana JUR primala plate tokom ovog perioda (smanjenje plate od 20% tokom 5 meseci odnosilo se samo na rukovodioca JUR-a nakon suspenzije).

Takođe, opštinsko rukovodstvo nije preduzelo inicijativu za formiranje Odbora za reviziju, tela koje pomaže i nadgleda rad Jedinice za internu reviziju i doprinosi stvaranju funkcionalnog sistema kontrole

Do toga je došlo kao rezultat nedostatka konstruktivnog duha komunikacije i saradnje između JUR-a i menadžmenta, ali i zbog nemarnosti menadžmenta u uspostavljanju efikasnog sistema unutrašnje kontrole.

Uticaj

Nedostatak komunikacije i saradnje između JUR-a i opštinskog rukovodstva rezultirao je ne funkcionalnošću ove jedinice, što onemogućava sprečavanje nedostataka u internim kontrolama i maksimiziranje koristi opštine od rada JUR-a u stvaranju efikasnog sistema finansijskog upravljanja i interne kontrole.

Preporuka B7

Predsednik mora da obezbedi efikasan duh komunikacije i saradnje sa JUR, pružajući uslove i podršku za njen rad, kako bi se postigao dogovor o planiranju i sprovođenju revizija u skladu sa zakonskim zahtevima. Takođe, trebalo bi formirati Odbor za reviziju, telo koje ima aktivnu ulogu u podršci Jedinici za internu kontrolu i menadžmentu kako bi se obezbedio efikasan sistem unutrašnje kontrole javnih finansija.

Odgovor rukovodstva entiteta (Nije potvrđeno od strane opštine)

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

3 Rezime informacija za planiranje i ostvarivanje budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁶	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori fondova	16,285,499	23,880,872	20,814,005	16,628,215	10,322,043
Grant Vlade – Budžet	12,570,892	13,794,816	13,655,242	12,344,937	7,810,357
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	0	78,319
Prenete iz prethodne godine	0	6,318,134	4,465,983	2,849,798	1,719,704
Sopstveni prihodi	3,714,607	3,714,607	2,649,268	1,380,788	697,432
Unutrašnje donacije	0	52,315	43,511	48,692	16,230
Spoljne donacije	0	1,000	0	4,000	0

Konačni budžet je veći od početnog budžeta za 7,595,372€. Ovo povećanje je rezultat vladinih odluka u vrednosti od 1,233,923 €, prihoda prenetih iz prethodne godine u vrednosti od 6,318,134€ i donacija u vrednosti od 53,315€.

Opština Kosovo Polje je potrošila 87% konačnog budžeta ili 20,814,005€, što je poboljšanje od 16% u odnosu na 2023. godinu. Objašnjenja za trenutnu situaciju detaljno su data u nastavku.

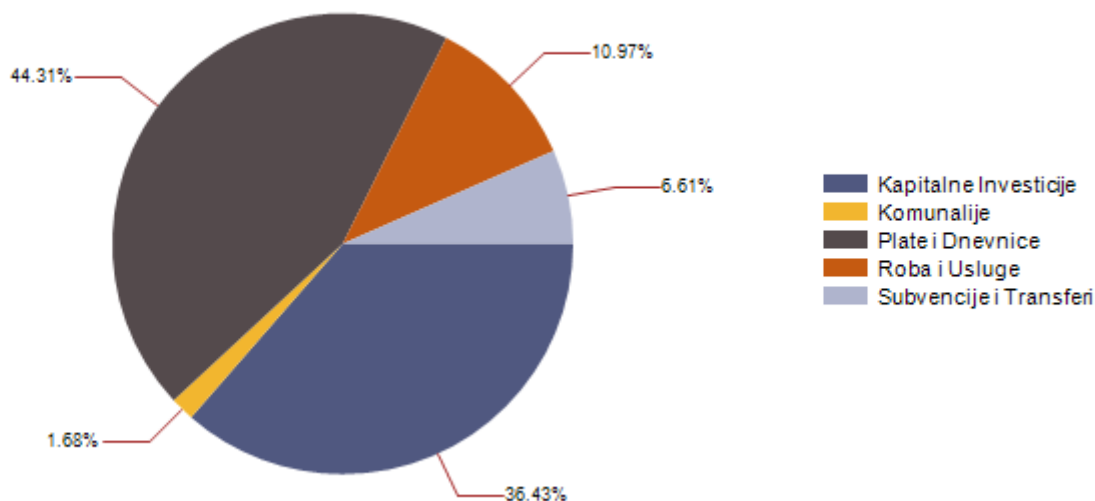
Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	16,285,499	23,880,872	20,814,005	16,628,215	10,322,043
Plate i Dnevnice	7,929,593	9,225,108	9,222,405	7,978,820	5,011,121
Roba i Usluge	2,160,325	2,381,270	2,284,222	2,711,211	2,109,187
Komunalije	350,000	350,000	349,905	258,388	358,896

Subvencije i Transferi	1,124,607	1,409,443	1,374,897	1,481,331	1,144,208
Kapitalne Investicije	4,640,974	10,435,052	7,582,575	4,198,465	1,698,631
Rezerve	80,000	80,000	0	0	0

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su sledeće:

- Budžet za plate i dnevnice je povećan za 1,295,514 €. Na povećanje su uticale vladine odluke o pokrivanju budžetskog manjka uzrokovanog isplatama sudskih odluka u iznosu od 1,280,337 €, kao i 15,177 € iz prihoda prenetih iz prethodne godine. Budžetska potrošnja u ovoj kategoriji na kraju godine bila je skoro 100%.
- Budžet za robe i usluge povećan je za 220,945 € u odnosu na prenos prošlogodišnjih prihoda. Budžet za ovu kategoriju je implementiran 96%.
- Konačni budžet za opštinske usluge bio je isti kao i početni budžet. Budžetska potrošnja u ovoj kategoriji na kraju godine bila je skoro 100%.
- Budžet za subvencije i transfere je povećan za 284,836 €. Na povećanje je uticao prenos prihoda iz prethodne godine u iznosu od 232,521 € i 52,315 € od grantova domaćih donatora. Izvršenje budžeta u ovoj kategoriji na kraju godine bilo je oko 98%.
- Ukupan budžet za kapitalne investicije je povećan za 5,794,078 €. Na povećanje su uticali prihodi preneti iz prošle godine u iznosu od 5,849,492 €, smanjenje po osnovu vladine odluke u iznosu od 56,414 € i prijem 1,000 € od spoljnih donacija. Budžet za ovu kategoriju je implementiran sa oko 73%, zbog kašnjenja u realizaciji kapitalnih projekata. Program javnih investicija obuhvata 81 kapitalni projekat iz tekuće godine i prethodnih godina. Projekti su uglavnom posvećeni investicijama u putnu infrastrukturu, sportske hale, izgradnju i renoviranje zdravstvenih, obrazovnih i kulturnih objekata, kanalizacione mreže, mašine, nabavku medicinske opreme, ostale opreme itd.

Prihodi koje je opština ostvarila u 2024. godini iznosili su 4,027,278 €. Uglavnom se odnose na prihode od građevinskih dozvola, prihode od poreza na imovinu, poreza za promenu namene zemljišta, učešća, i ostale opštinske poreze. Za 2024. godinu, Opština je imala planirane prihode u iznosu od 3,714,607 €, sa povećanjem realizacije od 311,514 €. U poređenju sa prošlom godinom, nivo naplate prihoda je takođe povećan za 671,964 €, što se uglavnom odnosi na ne poreske prihode.

Opština je 2024. godine ostvarila 1,068,878 € prihoda od saobraćajnih kazni i 74,750 € od sudskih kazni. Ovi prihodi nisu uključeni u tabelu ispod jer ih planiraju i naplaćuju nadležne institucije, dok se Opštini dodeljuju kvartalno tokom godine za realizaciju plaćanja.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Prijemi	2023 Prijemi	2022 Prijemi
Ukupno prihodi	3,714,607	3,714,607	4,027,278	3,380,099	2,935,112
Poreski prihodi	1,396,069	1,396,069	1,516,002	1,489,471	821,865
Neporeski prihodi	2,318,538	2,318,538	2,511,216	1,890,628	2,113,098
Ostali prihodi	0	0	59		149

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije za GFI za 2023. godinu opštine Kosovo Polje rezultirao je sa 20 glavnih preporuka. Opština nije pripremila Akcioni plan za sprovođenje preporuka, niti periodične izveštaje o napretku u sprovođenju preporuka iz 2023. godine.

Do kraja naše revizije za 2024. godinu, sprovedeno je deset (10) preporuka; sedam (7) još uvek nije sprovedeno, a tri (3) preporuke se smatraju zatvorenim, kao što je prikazano na grafikonu 2, ispod. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su one rešene, pogledajte Tabelu 3 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

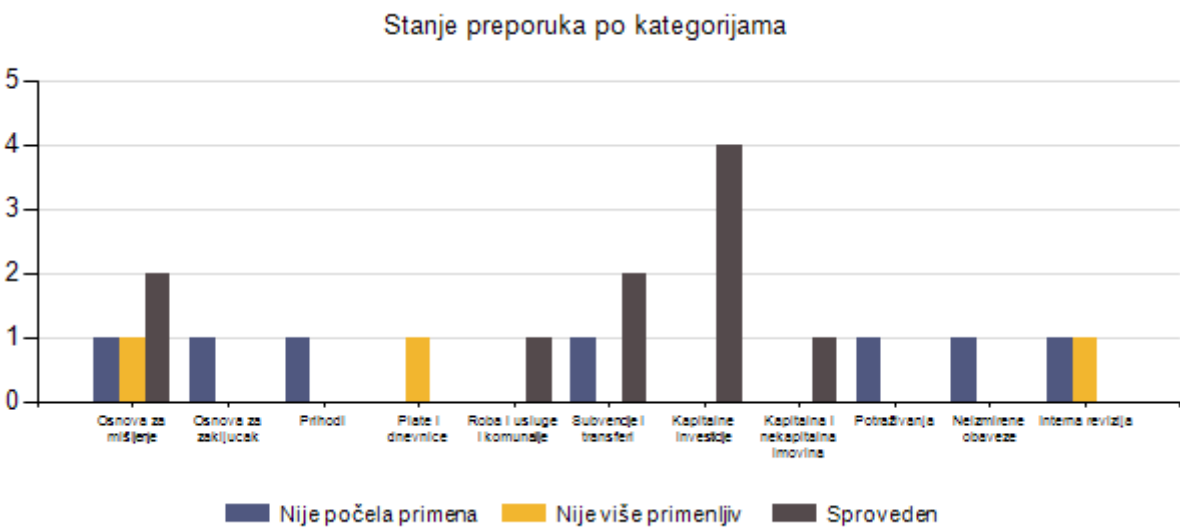

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2023 godine	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora obezbediti da se preduzmu sve potrebne radnje kako bi se rashodi planirali u odgovarajućim alokacijama budžeta ili da se sredstva preraspodele i da se plaćanje i evidentiranje rashoda vrši prema adekvatnim ekonomskim kodovima definisanim računovodstvenim planom.	Nije preduzeta nikakva akcija, jer ćemo imati iste slučajeve 2024. godine.	Implementacija nije počela.
2.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora obezbediti da odgovorni službenici vode potpunu i tačnu evidenciju potraživanja, uklanjajući opštinsku imovinu iz	Preduzete su mere za rešavanje ovog problema.	Implementirano

		oporezivanja kako bi se izbegla precenjenost računa potraživanja u budućnosti.		
3.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora povećati učinak angažovanja osoblja i poboljšati komunikaciju između odeljenja, kako bi osigurao da je sva imovina registrovana u registru imovine, kako bi se smanjio rizik od zloupotrebe ili gubitka imovine.	Preduzete su odgovarajuće mere i imovina je evidentirana u registrima imovine.	Implementirano
4.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora da obezbedi da su potencijalne obaveze prikazane u finansijskim izveštajima u skladu sa zahtevima uredbe za godišnje finansijsko izveštavanje budžetskih organizacija.	Pitanje u vezi sa nedostacima u objavljivanju kontingentnih obaveza uključeno je u pitanje GFI-a. Kao rezultat toga, preporuka iz prethodne godine se smatra zatvorenom za ovu godinu.	Više nije primenljivo
5.	Osnova za zaključak	Predsednik mora da obezbedi pojačane kontrole u oblasti nabavki, tako da se procena ponuda vrši u potpunoj saglasnosti sa zahtevima navedenim u tenderskim dosijeima i u skladu sa zakonskim zahtevima. Takođe, preko odgovornih službenika, obezbediti da članovi komisija razumeju svoje dužnosti i odgovornosti u odgovarajućim angažovanjima, a u slučaju eventualnih grešaka, iste identifikuju službenici nabavke pre potpisivanja izveštaja o proceni	I ove godine su se pojavili nedostaci u evaluaciji ponuda.	Implementacija nije počela.
6.	Prihodi	Predsednik treba da obezbedi povećanje aktivnosti za verifikaciju nepokretne imovine, u skladu sa zakonskim zahtevima, tako da se eventualne promene imovine integrišu u bazu podataka kako bi se odrazila tačna poreska obaveza..	Nije preduzeta nikakva akcija, jer se isti problem pojavio 2024. godine.	Implementacija nije počela.
7.	Plate i dnevnice	Pre nego što poveća broj paralela, Predsednik mora da obezbedi dovoljan budžet za svako radno mesto za zapošljavanje i da ima slobodnih mesta za njihovo uključivanje u platni spisak.	Zbog povećanja broja učenika u školama, i ograničenog broja zaposlenih utvrđenog	Više nije primenljivo

			zakonom o budžetu, a radi ispunjavanja obaveza i sprovođenja Zakona o pred univerzitetskom obrazovanju, skupština opštine je odlučila da poveća broj zaposlenih u prosveti. Ovi zaposleni su zaposleni putem redovnih procedura zapošljavanja.	
8.	Robe i usluge i komunalije	Predsednik mora da vodi računa o tome da se trošenje budžeta namenjenog posetama inostranstvu koristi pravilno i za određene svrhe za koje se postupci pokrenu.	Preduzete su mere za rešavanje ovog problema.	Implementirano
9.	Subvencije i transferi	Predsednik mora obezbediti da se projekti finansiranja NVO planiraju blagovremeno kako bi se poštovali zakonski kriterijumi za finansiranje NVO, s ciljem da se javna sredstva efikasno koriste..	Nije preduzeta nikakva akcija, jer se isti problem pojavio 2024. godine.	Implementacija nije počela.
10.	Subvencije i transferi	Predsednik treba da se pobrine da se za subvencije određenih kategorija preduzeća ili čak pravnih lica poštuju svi zakonski uslovi koji proizilaze iz zakona i propisa koji su na snazi..	Preduzete su mere za rešavanje ovog problema.	Implementirano
11.	Subvencije i transferi	Predsednik mora da se pobrine da do trošenja javnog novca ne dođe bez poštovanja procedura i pravila na snazi kako bi potrošen novac postigao očekivani efekat	Preduzete su mere za rešavanje ovog problema.	Implementirano
12.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi kontrole i da prati sprovođenje zakonskih uslova, tako da se prilikom pokretanja postupaka nabavke za ugovaranje radova/izgradnja unapred izvrši izrada projekata u skladu sa predviđenim potrebama i zahtevima.	Preduzete su mere za rešavanje ovog problema.	Implementirano
13.	Kapitalne investicije	Predsednik mora obezbediti da se preduzmu potrebne radnje kako bi se odobreni projekti realizovali prema planu. Ukoliko postoji potreba za	Preduzete su mere za rešavanje ovog problema.	Implementirano

		preraspodelom projektnih sredstava, to treba uraditi kroz procedure definisane preraspodelom u skladu sa Zakonom o budžetskim izdvajanjima		
14.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi odgovarajuću kontrolu preko kancelarije za nabavke, tako da se proverí da li jedinice koje zahtevaju izradu tehničkih specifikacija u skladu sa zakonskim zahtevima i potrebama opštine, određujući standard kvaliteta rada ili snabdevanja.	Preduzete su mere za rešavanje ovog problema.	Implementirano
15.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi da se pre potpisivanja ugovora o građevinskim projektima izradi detaljan izvršni plan. Takođe, mora se obezbediti da sve izmene u ugovoru budu u okviru dozvoljenih zakonskih granica kako bi se sprečili neovlašćena prekoračenja..	Preduzete su mere.	Implementirano
16.	Imovina	Predsednik mora da obezbedi da se zakonski zahtevi ispunjavaju na redovnoj godišnjoj osnovi, da obezbedi da izveštaj o izvršenju inventara bude spreman u odgovarajuće vreme pre pripreme godišnjih finansijskih izveštaja.	Preduzete su mere za rešavanje ovog problema.	Implementirano
17.	Potraživanja	Predsednik mora obezbediti da se sve moguće opcije aktivno sagledaju, utvrđujući politike i propise u cilju povećanja efikasnosti u naplati dugova razmatranjem svih mera u skladu sa zakonom, prema dužnicima koji ne ispunjavaju svoje obaveze.	Nije preduzeta nikakva akcija, jer se isti problem pojavio 2024. godine.	Implementacija nije počela.
18.	Neizmirene obaveze	Predsednik mora da pojača unutrašnje kontrole i da obezbedi da se sve obaveze isplate u zakonskom roku od 30 dana kako bi se izbegli dodatni troškovi.	Nije preduzeta nikakva mera, jer i ove godine imamo slučajeve kašnjenja u plaćanju računa.	Implementacija nije počela.
19.	Interna revizija	Predsednik mora da obezbedi da JIR funkcioniše efikasno, kako bi se dodala vrednost poboljšanju operativnih aktivnosti i kvaliteta trenutnih unutrašnjih kontrola. Istovremeno, obezbediti da se revizorima ponudi odgovarajuća saradnja i pristup informacijama kako bi ispunili godišnji plan rada Jedinice za internu reviziju.	Nije preduzeta nikakva akcija, jer se isti problem pojavio 2024. godine.	Implementacija nije počela.

20.	Interna revizija	Predsednik treba da obezbedi da komitet za reviziju funkcioniše tako da kritički pregleda planove interne revizije kako bi potvrdio da su zasnovani na riziku i pružio potrebnu sigurnost menadžmentu.	Preporuka za Odbor za reviziju je uključena u izdanje o internoj reviziji.	Više nije primenljivo
-----	------------------	--	--	-----------------------

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Blerina Krasniqi, Direktorka revizije

Ilir Abazi, Vođa tima

Ardian Bytyqi, Član tima

Edon Kabashi, Član tima

Dodatak I: Objasnjenje o Potvrdi Pisma

Pas përcjelljes së draft raportit të auditimit të Komunës së Fushë Kosovës për komente, e njëjta nuk ka kthyer përgjigje brenda afatit ligjor prej 15 ditëve. Ekipi i auditimit të ZKA-së ka komunikuar me personat përgjegjës në kuadër të komunës për ta njoftuar në lidhje me tejkalimin e afatit, dhe pas 3 ditëve vonesë, komuna dërgon komentet për shqyrtim pa letër konfirmim. Përkundër vonesave, ekipi i ZKA-së ka shqyrtuar komentet përkatëse dhe ka përgatitur draft raportin e auditimit me plotësime bazuar në këto komente, ku të njëjtin e përcjell përsëri në entitet, me kërkesën për dërgim të letër konfirmimit apo edhe komenteve të mundshme në draft raportin me plotësime, por Komuna nuk kthen më përgjigje.

Në mungesë të përgjigjes, ZKA ka publikuar raportin e auditimit të Komunës së Fushë Kosovës për vitin 2024, pa letër konfirmim apo komente.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Modifikovanje mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
 - ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
 - ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
 - ⁴ Pitanje A i Preporuka A – podrazumeva nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B – podrazumeva ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- podrazumeva delimično ponovljena pitanja i preporuke.
 - ⁵ Plate i dnevnice u vrednosti od 1,460,225 €, robe i usluge u vrednosti od 142,789 €, komunalni troškovi u vrednosti od 8,891 €, subvencije u vrednosti od 41,980 €, kapitalne investicije u vrednosti od 1,688,437 €.
 - ⁶ 13. Međunarodni festival Euro Kosova Art Harilaq 2024, u iznosu 9,500 €, tradicionalni turnir Veliki Belacevac u iznosu 7,900 €, finansijska podrška za Euro 2024 u Kosovu Polju, u iznosu 5.000 €, NVO Sport Fit i zdrava deca, u iznosu 3,000 €, Finansijska podrška za Mobilisanje mladih za učešće, zastupanje i aktivno građanstvo, u iznosu, 3,000 €, Klub borilačkih veština Kosovo Kosovo Polje, 2.500 €.
 - ⁷ NVO Poziv za mlade
 - ⁸ Tradicionalni turnir Veliki Belacevac u iznosu od 7,900 €, finansijska podrška za Euro 2024 u Kosovu Polju u vrednosti od 5,000 €, kao i NVO Sport Fit i zdrava deca u iznosu od 3,000 €. Projekat - Finansijska podrška za mobilizaciju mladih za učešće, zastupanje i aktivno građanstvo.
 - ⁹ Projekat - Finansijska podrška za mobilizaciju mladih za učešće, reprezentaciju i aktivno građanstvo.
 - ¹⁰ Uređenje javnog prostora u CPM i Kompleks 300 na ulicama Parlamenta 28 Nentori i Kuvendi i Lezhës u Kosovu Polju, u vrednosti od 109,462 €, Asfaltiranje ulice Envera Malokua i Hamdi Grajcevcu u Kosovu Polju - prva faza, u vrednosti od 146,912 € u Sportskoj hali OSŠ, Izgradnja sportske hale OSŠ Vellezerit Frasheri u Miradi e Eperme, OSŠ Zenel Salihu u Veliki Bleacevac, hala u Lismiru, Izgradnja-renoviranje sportskih hala, Lot II, u vrednosti od 156,118€, Izgradnja-renoviranje sportskih hala, Lot I i Lot 157 u parku u vrednosti od 3,6 u parku II, drveće u Donje Slatine, u vrednosti od 242,839€, Horizontalno i vertikalno obeležavanje puteva u Kosovu Polju i selima, u vrednosti od 29,970€, Izgradnja poljoprivrednih makadamskih puteva, u vrednosti 35,980 €, Asfaltiranje obilaznice u selu Lismir, vrednost 45.198 €, Postavljanje kockica na trotoare na teritoriji opštine Kosovo Polje, vrednost 54,198 €, Instalacija-regulacija grejanja u zgradi opštine Kosovo Polje, vrednost 81,811 €, Izgradnja rekreativnog parka u Maloj Slatini, vrednost 92,305 €, Signalizacija na putevima u opštini Kosovo Polje, vrednost 99,814 €.
-
- ⁸ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
 - ⁹ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
 - ¹⁰ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.